

SZLAK PIESZY „IM. I WARSZAWSKIEJ DYWIZJI KAWALERII”

Drawsko Pom - Gudowo - Lubieszewo - Zatonie - Żabinek - Wierzchowo - Będolino - Sośnica –
Świerczyna – Wielboki – Iłowiec.

Oznakowany kolorem **niebieskim**

Długość szlaku 52 km,

Trasa szlaku przebiega południowym skrajem Pojezierza Drawskiego. Wzdłuż jeziora Lubie i jeziora Busko w okolicy ŻABINKA, a za WIERZCHOWEM przez lesiste tereny Równiny Wałęckiej.

Tędy wiodła droga bitewna w walce o przełamanie Wału Pomorskiego I Warszawskiej Dywizji Kawalerii wchodzącej w skład I Armii Wojska Polskiego. Ostatnia, historyczna szarża polskiej jazdy miała miejsce pod miejscowością BORUJSKO (obecnie ŻENSKO) na południe od WIERZCHOWA.

Szlak na całej długości przejezdny rowerem

0,0 km Początek szlaku ma miejsce przy dworcu PKP w DRAWSKU POMORSKIM (budynek murowany z 1880r). Połączenia kolejowe ze STARGARDEM SZCZECIŃSKIM i w kierunku na SZCZECINEK - CHOJNICE. Tu też znajduje się dworzec PKS. Od dworca podążamy w kierunku centrum miasta ul. St. Moniuszki. Dochodzimy do skrzyżowania ul. Złocieniecką. Podążając w lewo, mijamy z prawej strony *eklektyczny budynek Sądu Rejonowego (1903r), następnie siedzibę Starostwa Powiatowego*. Wchodzimy w ul. Piłsudskiego mając po lewej stronie *eklektyczny (1920r) budynek banku zaprojektowany przez światowej sławy architekta Waltera Gropiusa*.

0,9 km Po prawej stronie mijamy Punkt Informacji Turystycznej (siedziba Oddziału PTTK), a po drugiej stronie *XIX - wieczny budynek Ośrodka Kultury. W jego ścianie frontowej wmontowana została tablica z 1965r upamiętniająca nadanie mieszczącej się tu bibliotece imienia Stefana Żeromskiego*. Przechodzimy przez mostek na odnodze Drawy i za skrzyżowaniem z ul. Pocztową mijamy centrum handlowe (dawniej Zakłady Odzieżowe, Drawa). Przez most na Drawie (prawobrzeżny dopływ Noteci, znany szlak kajakowy) dochodzimy do pl. Konstytucji, po prawej mijamy głaz z tablicą upamiętniającą 700-lecie (1927 - 1997) Drawska Pomorskiego.

1,3 km Skracamy w lewo w ul. Sikorskiego (deptak) i mijamy *gotycki Kościół p.w. Zmartwychwstania Pańskiego z XV w. Jest to budowla halowa, oszkarpowana, z prezbiterium trójbocznym i kwadratową wieżą z ośmiobocznym hełmem ostrostłupowo - piramidalnym. Na uwagę zasługują ostrołukowe, gotyckie portale, a szczególnie nad bocznymi wejściami do nawy, zdobione terakotą o motywach roślinnych i bestiariuszami. Wewnątrz wyposażenie barokowe, m.in. ołtarz główny (1706r) z obrazem MB. Czesłochowskiej oraz najstarszy zabytek ruchomy - granitowa kropielnica z XVI w. Za Kościołem skręcamy w lewo w ul. Obrońców Westerplatte. Mijamy *modernistyczny budynek Szkoły Podstawowej Nr 1 (na kalenicy ośmioboczna wieżyczka z latarnią i hełmem dzwonowym)*. W ścianie frontowej znajduje się tablica metalowa upamiętniająca nadanie im. mjr Henryka Sucharskiego, w elewacji południowej - zegar słoneczny. Przy dwóch czołgach na postumentach skręcamy w prawo, przechodzimy przez mostek na Drawie i wchodzimy do parku miejskiego im. F. Chopina. Po lewej - parterowy budynek Stacji wodnej i Kawiarni : "Słoneczna", po prawej XIX - wieczny budynek dawnego przedszkola z szachulcową górną częścią ryzalitu. Obecnie mieści się tu Drawskie Centrum Edukacyjne. Idąc aleją parkową mijamy amfiteatr, następnie - za skretem w lewo na skrzyżowaniu parkowych alejek - *pomnikowy dąb szypułkowy o obw. 505 cm. oraz siedem głazów różnej wielkości. Na największym, umieszczonym w środku, wyryto napis: "MEGALIT TEN JEST ŚLADEM POSTAWIONYM NA PRZEŁOMIE LAT, WIEKÓW I TYSIĄCLECI W**

JUBILEUSZOWYM 2002R. N.E. PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ DRAWSKA POMORSKIEGO". Pod tym głazem umieszczono "kapsułę czasu". W parku rosną głównie drzewa rodzime - jesiony, wiązy, klony, kilka sosen wejmutek, ponadto dwie sosny czarne. Przez mostek na Drawie wychodzimy na ul. Staszica i kierujemy się w prawo, a następnie w lewo - w asfaltową aleję spacerową.

- 2,9 km Przechodzimy przez tory kolejowe i przy stadionie MKS "Drawa" i schodzimy w prawo w drogę polną (ul. Okrzei). Obniżamy się do misy jeziora Okra, które obchodzimy od zachodu. Przechodzimy kolejno obok pojedynczych zabudowań, przez mostek na strumyku polną drogą obok transformatora. Po lewej stronie otwiera się widok na jezioro.
- 4,8 km Przed gospodarstwem rolnym skręcamy w prawo na południe, obchodzimy podmokłą łąkę i za nią, w lewo pod górę, drogą polną podążamy w kierunku południowo - wschodnim (uwaga brak znaków!!!) Po trzech kilometrach marszu wychodzimy na szosę na skraju GUDOWA i kierujemy się do centrum miejscowości. 50 m dalej, z prawej strony dochodzą znaki zielone szlaku pieszego i znaki czerwone i żółte szlaku rowerowego. **Od momentu wyjścia na drogę GUDOWO - LUBIESZEWO do polany „Lisówka” szlak przebiega wspólnie z czerwonym szlakiem rowerowym wokół jeziora Lubie.** Za skrzyżowaniem z drogą dojazdową do ośrodka wypoczynkowego „Relax” nad jez. *Lubie (powierzchnia 1439 ha, głęb. 46 m. na szlaku kajakowym Drawy)* dochodzimy do przystanku PKS GUDOWO. Szlak wiedzie przez miejscowość główną drogą.
- 7,3 km Po lewej mijamy szkołę podstawową, a następnie dochodzimy do *neogotyckiego kościoła p.w. św. Barbary (z początku XVII w.) bez prezbiterium,, z wieżą szachulcową, oszalowaną, o konstrukcji słupowej. Wewnątrz barokowy ołtarz główny z 1712 r, przed kościołem lipa drobnolistna i mogiła z końca XIX w o żeliwnej płycie nagrobnej w ogrodzeniu, z prawej - grupa trzech lip drobnolistnych.* Za wsią z prawej strony znajduje się ośrodek wypoczynkowy i pole biwakowe, dalej dawny cmentarz ewangelicki. Teraz szlak prowadzi drogą wysadzaną topolami przez pola w kierunku południowo - wschodnim.
- 8,3 km Po 1 km marszu schodzimy w prawo z szosy w polną drogę wysadzaną okazałymi drzewami. Przed młodnikiem sosnowym przecinamy drogę dojazdową do ośrodka wypoczynkowego "Zacisze" nad jeziorem Lubie. Mijamy kolejne zagajniki i przez pola wychodzimy na dochodzącą z lewej strony szosę z DRAWSKA POMORSKIEGO DO LUBIESZEWA. Na skraju wsi LUBIESZEWO z lewej strony dochodzą znaki czarne. Po prawej stronie znajduje się hodowla pstrąga nad jeziorem Lubie, następnie sklep.
- 15,4 km Szlak wprowadza nas do centrum miejscowości obok przystanku PKS, przydrożnego krzyża i budynku kawiarni. *Stąd idąc 100 m w prawo można dojść do barokowego kościoła jednonawowego z 1687r z trójbocznym prezbiterium. Nad nawą szachulcowa wieża z hełmem zwieńczonym ostrosłupową latarnią. Wewnątrz znajduje się barokowa ambona i ołtarz główny. Naprzeciw kościoła stoi szkoła podstawowa, a przy niej pensjonat pod szupakiem, dalej nieudostępniony do zwiedzania zespół dworsko - parkowy z początku XX w. (teren prywatny).* Szosa asfaltowa odchodzi tutaj w lewo w kierunku ZŁOCIENCA, a szlak prowadzi dalej prosto drogą na południowy - wschód. Podążamy przez pola mijając z prawej zaniedbany park, następnie ośrodek wędkarski nad jeziorem Lubie z polem biwakowym. Dalej przy drodze widzimy kilka grup głazów narzutowych. Mijamy z prawej pojedyncze zabudowania, następnie odchodzącą w prawo drogę dojazdową do ośrodka wypoczynkowego "Lubie" z polem namiotowym. Na rozwidleniu dróg kierujemy się w prawo i przez las obniżamy się do jeziora Lubie. Przechodzimy przez teren Młodzieżowego Ośrodka Zdrowego Życia "Zatonie" pod zarządem Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. Na terenie ośrodka sprzęt pływający, plaża, wieża treningowa (alpinistyczna) i most wiszący dla dzieci. Ośrodek dysponuje 86 miejscami noclegowymi w budynku, campingiem oraz polem namiotowym na 2000

miejsc. Po opuszczeniu ośrodka wchodzimy na drogę przez którą przepływa wartki strumyk. Następnie odchodzimy od jeziora Lubie wznosząca się drogą leśną. Na pierwszym skrzyżowaniu skręcamy w lewo, 400 m za dochodzącą z lewej strony drogą z Lubieszewa mijamy po prawej uroczysko - grupę 6-ciu wiekowych buków.

21,9 km Przez las wychodzimy na ogrodzoną polanę w miejscu zwanym Lisówka i jej skrajem wzdłuż ogrodzenia, odchodzimy z drogi w lewo. Drogą leśną, następnie przez pola, wychodzimy na dochodzącą z prawej strony szosę ze STAREJ STUDNICY i skręcamy w nią w lewo.

24,8 km Obok cmentarza wchodzimy do ŻABINKA. Na cmentarzu znajduje się mogiła zamordowanego w 1947r. sołtysa Piotra Żyguły. Mijamy przystanek PKS i budynek szkoły. Z kolejnego zakrętu w lewo widoczny jest klasycystyczny sześcioboczny kościół z XIX w p.w. św. Stanisława. Trasa prowadzi przez wieś na północ. Z prawej strony mijamy remizę strażacką z wieżą, następnie sklep spożywczy i naprzeciw okazały budynek mieszkalny z początku XX wieku (nr 44). **3 km na południe od ŻABINKA można dojść do wsi ŻEŃSKO. Znana ona była do 1945r jako Borujsko, które wzmiankowane było po raz pierwszy w 1337r. Zimą 1945r ciężkie boje o zdobycie wsi i pobliskiego lotniska polowego toczyli tu polscy żołnierze z I armii WP. Dwukrotne próby zdobycia wsi - przeprowadzone 11 i 14 lutego - nie dały rezultatów. Dopiero szarża ulanów 1 Warszawskiej Dywizji Kawalerii w dniu 1 marca złamała opór broniących się oddziałów niemieckich. Atak ulanów przeszedł do historii jako ostatnia szarża polskiej kawalerii.** Za wsią po prawej stronie do szosy dochodzi północny skraj niewielkiego, bardzo wąskiego jeziora Busko. Przecinamy szosę ZŁOCIENIEC-MIROSŁAWIEC, przechodzimy przez tory kolejowe, mając po lewej stronie bazę PKP. Przez niewielki lasek sosnowy docieramy do WIERZCHOWA mijając po lewej stronie Zakłady Karne. Po prawej stronie za polem, widoczny jest komin cegielni. Mijamy po prawej stronie bloki osiedla mieszkaniowego, za skrzyżowaniem sklepy spożywcze, następnie przystanek PKS i naprzeciw kawiarnię. Teraz szlak skręca łukiem w prawo. **Od tego miejsca na wprost można dojść do dwunawowego, neogotyckiego kościoła p.w. św. Wojciecha z 1891 r. Na uwagę zasługuje pięciokondygnacyjna wieża z hełmem piramidalnym wybudowana w narożniku południowo-wschodnim, nad nawą boczną. Przed kościołem usytuowany jest głaz z dwiema tablicami pamiątkowymi. Pierwsza jest poświęcona bohaterom poległym w walce z faszyzmem, a druga - stoczonym w dniach 2-3 marca 1945r. walkom z wojskami hitlerowskimi I Armii WP w operacji pomorskiej. Za kościołem na postumencie figura Serca Jezusowego z 1960r.** Po lewej stronie mijamy pawilon restauracyjny "Relax", ciąg sklepów i na skraju wsi - mając po prawej stronie najpierw cmentarz ewangelicki, następnie obecny katolicki - skręcamy z asfaltu w lewo drogą prowadząca skrajem lasu. Przecinamy drogę dojazdową do widocznego po lewej stronie gospodarstwa i wzdłuż poręby, następnie przez łąki dochodzimy do lasu i skręcamy w prawo. Na następnym skrzyżowaniu dróg leśnych kierujemy się na wschód. Teraz droga prowadzi nad wysoką skarpą wąskiej i bagnistej doliny, a dalej przez las obok pojedynczych zabudowań. Dochodzimy do skrzyżowania, na którym skręcamy w prawo.

34,8 km Docieramy do pierwszych zabudowań wiejskich miejscowości BĘDLINO. Przed torami skręcamy w lewo i wzdłuż nich, mając po lewej stronie las sosnowy, wychodzimy na szosę CZAPLINEK-MIROSŁAWIEC. Skręcamy w prawo przez tory kolejowe przy przystanku PKP SOŚNICA. Za torami znajduje się tartak Zakładów Przemysłu Drzewnego.

38,2 km Do wsi wchodzimy mijając cmentarz, po przeciwnej stronie, którego znajduje się jednonawowy kościół z kaplicą boczną bez prezbiterium i wieży wybudowany w 1980 r. następnie za -kościółem, przy sklepie spożywczym - skręcamy w lewo w drogę polną. **Jeżeli przy sklepie spożywczym pójdziemy prosto to dojdziemy do skrzyżowania z szosą**

ZŁOCIENIEC - OTRZEP, gdzie znajduje się przystanek PKS, w pobliżu niego głaz z tablicą upamiętniający walki w dniach 12.02-2.03.45r. o przełamanie Wału Pomorskiego. Szlak wiedzie na wschód przez zagajniki i pola, następnie wzdłuż podmokłych łąk do nasypu z przejazdem kolejowym. Schodzimy z nasypu i docieramy do skrzyżowania z przydrożnym krzyżem na skraju ŚWIERCZYNY. Mijając eklektyczny budynek przedszkola dochodzimy do skrzyżowania i skręcamy w prawo. Przy wiejskiej ulicy po prawej stronie odnajdujemy neoklasykistyczny dwór, za nim bar "Drzewiarz", następnie - w głębi - szkołę tysiąclatkę z tablicą poświęconą 84 ułanom którzy polegali w walkach 13-19.02.1945r. pod ŚWIERCZYNĄ, WIELBOKAMI I SOŚNICĄ. Szkoła nosi nazwę **im. I Warszawskiej Dywizji Kawalerii** (tablica pamiątkowa). Po drugiej stronie ulicy znajduje się **neoklasycyzyk kościół salowy p.w. MB Różańcowej z 1830r. salowy bez wyodrębnionego prezbiterium i wieży.** Za nim jest przystanek PKS. Dochodzimy do kolejnego skrzyżowania i przy pomniku poświęconym walkom 18 p. p. 6 DP w dn. 2.03.1945r. o wyzwolenie Świerczyny skręcamy w lewo. Dalej trasa szlaku prowadzi drogą śródpolną w kierunku południowo-wschodnim. Przed widocznymi zabudowaniami skręcamy w prawo.

46,3 km Przez most na Świerczyńcu wchodzimy do WIELBOKÓW. Na skrzyżowaniu z przydrożnym krzyżem, wiejską drogą podążamy w lewo, obok przystanku PKS i sklepu spożywczego. **Idąc w przeciwnym kierunku (400m) od skrzyżowania w prawo można dojść do transformatora z wmurowaną tablicą upamiętniającą 43 kawalerzystów poległych w walkach w dn. 13-19.02.1945r. Przy drodze zabytkowe chałupy szachulcowe - nr 25 i 27.** Wychodzimy ze wsi i drogą przez łąki nad wpadającym do Dobrzyca Świerczyńcem docieramy do lasu. Droga wiedzie w kierunku południowo-wschodnim płaskim, zalesionym terenem.

47,5 km Po wyjściu na rozległą polanę (przed nami zabudowania wsi RUDKI) odchodzimy skrajem lasu w lewo i dalej podążamy drogą przez las sosnowy. Po lewej stronie mijamy położony wśród lasu nad Świerczyńcem zajazd "Leśny Dwór" i przez most na rzece wychodzimy na szosę CZAPLINEK - WAŁCZ.

52,0 km Przy przystanku PKS IŁOWIEC kończy się nasz szlak - dalej wędrować można mającym tu początek czarnym szlakiem w kierunku Nadarzyc i głównej pozycji Wału Pomorskiego.